

DUINBEHOUD
KOESTER DE KUST

Jaarverslag 2021

Stichting Duinbehoud

Voorwoord

Gelukkig dringt het besef steeds meer door dat de belangen van de natuur verdedigd moeten worden. Je kunt niet straffeloos de biodiversiteit steeds kleiner maken en ecosystemen vernielen. Wereldwijd worden de gevolgen van de klimaatverandering steeds meer voelbaar.

De Nederlandse duinen worden gekenmerkt door een grote biodiversiteit en worden hoog gewaardeerd door de miljoenen natuurgerichte recreanten die er jaarlijks op bezoek komen. Toch moet er voortdurend gewaakt worden voor het behoud van de duinnatuur. Verstedelijking ligt steeds op de loer, vooral door de sterke investeringsdrang in verblijfsrecreatie in de hele duinstrook. En de stikstofdepositie op de duinnatuur is nog steeds veel hoger dan de waardevolle habitats kunnen verdragen.

Gelukkig is er inmiddels een stevige juridische bescherming gekomen voor grote delen van de duinen door Natura2000. Die bescherming gaat waarschijnlijk in de toekomst nog sterker worden door de komende Europese wet voor natuurherstel. Die wet zal er onder andere voor gaan zorgen dat ook de natuur in de aangrenzende delen van de duinstrook (meer) bescherming zal krijgen.

Maar toch blijkt keer op keer dat wetten en regels maken niet voldoende is, er moet ook opgetreden worden als de wetten en regels worden genegeerd. De discussie over de te hoge stikstofdepositie is daarvan een duidelijk voorbeeld.

Steeds vaker wordt daarom de roep gehoord om de natuur ook een status als rechtspersoon te geven, zodat de natuur zelf het initiatief kan nemen als de belangen van de natuur worden bedreigd. Dat zou betekenen dat er bij wet een organisatie wordt ingesteld die namens de duinnatuur overeenkomsten kan sluiten en procedures kan voeren. Voorlopig blijft het nog een discussie van rechtsgeleerden en filosofen en ontbreekt een politiek draagvlak.

Ondertussen is Stichting Duinbehoud al 45 jaar actief om de belangen van de duinnatuur te verdedigen, met inhoudelijke argumenten, maar, waar nodig, ook in de rechtszaal. Wij doen dit als deskundige vrijwilligersorganisatie, met beperkte middelen van donaties en sponsors.

Maar we bereiken zeker resultaat. Dit jaarverslag biedt een overzicht van onze activiteiten in 2021. Ik wens u daarbij veel leesplezier. En hoop dat wij ook in de komende jaren op uw steun mogen rekenen!

Piet Jonker
voorzitter

1 Bijzondere projecten

Het Groene Strand

Het project Het Groene Strand is een samenwerking tussen Stichting ANEMOON, Stichting Duinbehoud, Vogelbescherming Nederland, IVN en LandschappenNL. Het project is mede mogelijk gemaakt door een bijdrage van de Nationale Postcodeloterij.

Met dit project willen we de natuur en de natuurbeleving weer haar plek teruggeven op het strand. Stranden dragen bij aan de biodiversiteit langs de kust. In het vloedmerk leven unieke plant- en diersoorten en vinden strandbroeders een plek om te broeden. Door het intensieve strandbeheer krijgt strandleven geen kans om zich te ontwikkelen. Sluipenderwijs is een mooi landschap en wonderlijke natuur de afgelopen jaren daardoor verloren gegaan. Samen brengen we hier verandering in.

Het project is gestart in 2021 en is gericht op voorlichting over en bescherming van de natuur op het strand. Langs de kust vinden activiteiten plaats en worden zgn. strandcommunity's opgericht om op lokaal niveau de natuur op het strand te beschermen. Gemeenten die goed hun best doen voor de natuur op het strand kunnen een Groene Strandwimpel verdienen.

Natuur en gezondheid

In opdracht van de provincie Zuid-Holland is in 2020 het project "De betekenis van de duinen voor onze gezondheid" uitgevoerd. In dit project is informatie verzameld over het thema natuur en gezondheid, is een serie artikelen geschreven voor de lokale media en is informatie geplaatst op de website van Duinbehoud. In 2021 is dit project afgerond, de informatie over natuur en gezondheid blijft beschikbaar op de website.

HET GROENE STRAND

**HET GROENE STRAND WIL
DE NATUUR
EN NATUURBELEVING
WEER HAAR PLEK TERUGGEVEN
OP HET STRAND**

Op het strand leeft
veel meer dan je denkt.
Ontdek het met de **webapp**
van het Groene Strand.

WWW.HETGROENESTRAND.NL

2 Actie en advies

Stichting Duinbehoud is landelijk en regionaal betrokken bij diverse overleggen die betrekking hebben op het duingebied en de binnenduinrand. Daarnaast maakt Duinbehoud gebruik van de mogelijkheden voor het indienen van zienswijzen of bezwaar en beroep om de belangen van de natuur in en rond het duingebied te behartigen. Hierbij een beknopt overzicht.

Reguliere overleggen

De belangen behartiging van de natuur langs de kust gebeurt door Stichting Duinbehoud in eerste instantie door informele contacten met diverse organisaties en door deelname aan ambtelijk en bestuurlijk overleg.

Dit betreft o.a.:

- Landelijk overleg Kustpact en Kustpact Noord-Holland
- Provinciaal Overleg Kust Zuid-Holland
- Gebiedsgerichte aanpak stikstof in Noord- en Zuid-Holland
- Nationaal Park Hollandse Duinen, Schiermonnikoog en Zuid-Kennemerland
- Tafel van Borging Maasvlakte II
- Groene Raad Goeree
- Overleg met natuurbeheerders langs de kust
- Overleg met waterleidingbedrijven in het duingebied
- Overleg met gemeenten over de binnenduinrand en het strand
- Overleg Zeeuwse Kustvisie

Lopende inspraak en commentaren

Op vele locaties langs de kust zijn ontwikkelingen gaande die de natuur raken. Door de duinconsulenten of vanuit het bureau in Leiden worden deze ontwikkelingen van een schriftelijke of mondelinge reactie voorzien met als doel om de belangen van de natuur en de natuurgerichte recreatie langs de kust te behartigen.

Het betreft o.a. de uitbreiding van een hotel in Cadzand-Bad, een woonwijk in Egmond-Binnen, de recreatieve ontwikkeling op het strand van Petten, perspectievennota en omgevingsvisie Zandvoort, een voetpad/ruiterpad bij De Banken Westland, de omgevingsvisie Schagen, kapvergunningstelsel Wassenaar, kustnota HHR-Rijnland, omgevingsvisie Zeeland, diverse vergunningen Tata Steel, boezemberging vliegveld Bergen, toeristische ontwikkeling Renesse, ontwikkelingen op het strand en herinrichting P-plaats Castricum aan Zee, strandpaviljoens Vrouwenpolder en Kijkduin, uitbreiding waterwinning Berkheide, bouwlocatie Valkenhorst, bestemmingsplan Bronsgeest, diverse vergunningen Circuit Park Zandvoort, bouwplan Hoek van Holland, bestemmingsplan Zanderij-Noord Castricum en strandnota Noordwijk.

Juridische acties

In geval van zwaarwegende aantastingen van de natuur langs de kust neemt Duinbehoud ook het initiatief om een zaak voor de rechter te leggen. Het betreft o.a. het Circuit Park Zandvoort waar met de komst van de Formule-1 het leefgebied van beschermde diersoorten is aangetast en de stikstofdepositie in het duin is toegenomen.

Samen met de Zeeuwse natuurorganisaties is (met succes) een procedure gestart tegen het vakantiepark Brouwerseiland.

Samen met de Milieufederatie Zuid-Holland is een procedure gestart tegen afschot van reeën.

3 Voorlichting en publiciteit

Met financiële ondersteuning van het Prins Bernard Cultuurfonds is het boek “Duinen Levend Landschap” uitgegeven. Het betreft een actualisatie van eerdere publicaties van Duinbehoud over het ontstaan van de duinen en de bijzondere natuurwaarden voor de duinen. Duinen Levend Landschap is geschreven voor een breed publiek en wordt beschikbaar gesteld aan nieuwe donateurs.

De website van Duinbehoud is in 2021 flink opgeschoond en opnieuw vorm gegeven. De informatie is overzichtelijker geordend en de mogelijkheden om donateur te worden, DUIN aan te vragen, lid te worden van de nieuwsbrief en bestellingen in de webshop te plaatsen zijn verbeterd.

Op 18 september 2021 is voor het eerst de Dag van de Duinen georganiseerd. In Naturalis in Leiden werden voordrachten verzorgd over de toestand van de duinen (Marc Janssen), de stikstofdepositie (Annemieke Kooijman), verstuing als maatregel voor natuurbeheer (Luc Geelen) en herstel van de fauna in de duinen (Dick Groenendijk).

Vanwege de corona maatregelen kon slechts een klein publiek worden ontvangen in Naturalis, daarom zijn de voordrachten ook te bekijken via Youtube. Cabaretier Hans Sibbel zorgde voor enige ontspanning/ een interessant intermezzo.

Het tijdschrift DUIN is weer met vier interessante en lezenswaardige nummers verschenen dankzij een bevlogen redactieteam.

Het vrijwillig communicatieteam aangestuurd door de coördinator groeit en ontwikkelt zich gestaag. Dankzij de betrokken vrijwilligers kunnen we op steeds regelmatigere basis de nieuwsbrief uitgeven, de website up to date houden en meer naar buiten brengen wat er op lokaal maar ook landelijk niveau speelt rondom de

duinen en welke acties de duinconsulenten en kantoor hierop ondernemen.

Een stagiaire communicatie heeft een positioneringsstrategie ontwikkeld die we hebben gekoppeld aan het communicatieplan en inbedden in de communicatieve activiteiten.

De nieuwsbrieven (zowel intern als extern) zijn vernieuwd en de externe nieuwsbrief wordt maandelijks uitgegeven met interessante berichten over de duinen.

Via de sociale media (Facebook, LinkedIn, Instagram, Twitter) hebben we berichten over de kust verspreid en gereageerd op actuele ontwikkelingen. Ook is er een Youtube kanaal opgericht. De frequentie van berichten wordt steeds regelmatig en dat is terug te zien in de gestage groei van volgers en reacties. Over diverse actuele zaken zijn persberichten uitgegeven, lokaal en landelijk.

4 Organisatie

Stichting Duinbehoud is een onafhankelijke organisatie voor bescherming van de kust. In belang van de natuur en mensen die daarvan willen genieten. Samen met donateurs, vrijwilligers en andere organisaties bundelen we onze krachten om problemen in het duingebied op deskundige wijze op te lossen. Want de kust, die koesteren we.

Duinbehoud geeft regelmatig adviezen aan de overheid en beheerders om de natuur beter te beschermen of om nieuwe natuurgebieden in te richten. Door het geven van voorlichting, voeren van acties, overleg en – als laatste redmiddel – juridische procedures versterkt Duinbehoud de natuur langs de kust.

Zie de website voor meer informatie: www.duinbehoud.nl

Bestuur

- Piet Jonker: voorzitter, externe vertegenwoordiging.
- Wim Jansen: secretaris.
- Hans Berkhuizen: vice-voorzitter en penningmeester, fondsen- en donateurswerving.
- John van Vliet: lokale belangenbehartiging en consultants.

Werkorganisatie

- Marc Janssen, directeur
- Kaja van Rhijn, coördinator
- Antje Ehrenburg, hoofdredacteur van DUIN

Duinconsulenten

- Schiermonnikoog: Marcel Fennis
- Ameland: Johan Krol
- Terschelling: Piet Zumkehr
- Vlieland: Martha van der Veen
- Texel: Sytske en Adriaan Dijkse
- Den Helder e.o.: Marcel Wijnalda

- Petten e.o.: Ruud Maarschall
- Bergen/Schoorl e.o.: Emiel Oost, André van der Leij en Theo Baas
- Castricum e.o.: Adrie Lute en Theo Baas
- Heemskerk: Cindy Kleyn
- Wijk aan Zee: Hans Turlings
- Kennemerduinen/Zandvoort: Marc Janssen en Erwin Reinstra
- Noordwijk e.o.: Marion Bilius
- Katwijk e.o.: Maarten Langbroek en Ben ter Haar
- Landgoederen Wassenaar: Wim ter Keurs en Hein Krantz
- Meijendel: Adri Remeeus, Sylvia Lucas-Rhiel en Soe Verhagen
- Westduinpark: Eric Wisse, Job Hottentot en Albert Aartsen
- Westland: Jacco Duindam, Joost de Kurver en Arjan Bosch
- Voorne: vacature
- Goeree: Krijn Tanis en Steven van Kooten
- Schouwen: Margo van der Meulen en John Beijersbergen
- Walcheren: Adrie Provoost, Freek Wisse, Jan Hengst, Jose van Noort en Theo Willemstein
- Zeeuws Vlaanderen: Jo Timmers

Adviseurs

Stichting Duinbehoud werkt samen met diverse deskundigen (adviseurs) en zusterorganisaties, waaronder: Staatsbosbeheer, Natuurmonumenten, de Landschappen in de verschillende provincies, Dunea, Waternet, PWN, Evides, Vitens, de (provinciale) Milieufederaties en landelijke organisaties als de Waddenvereniging, Stichting De Noordzee, Stichting Natuur en Milieu, Vogelbescherming en Nederlandse Federatie Omgevingslawaaier Motorvoertuigen.

Aangesloten organisaties

- Natuurbeschermingsvereniging 't Duumpje West Zeeuws-Vlaanderen
- Werkgroep Midden Zeeland
- Natuur en Vogelwacht Schouwen-Duiveland
- Vereniging voor Natuur en Landschaps Bescherming Goeree – Overflakkee
- Groene Raad Goeree
- Natuurlijk Delfland, KNNV
- Algemene Vereniging voor Natuurbescherming 's-Gravenhage e.o.
- Vogelwerkgroep Meijndel
- Stichting Berkheide en Coepelduynen
- Stichting Horst en Weide
- Stichting Noordduinen
- Vereniging voor Natuur- en Vogelbescherming Noordwijk
- Stichting Rust bij de Kust
- Stichting Vrienden Middenduin
- Stichting Ons Bloemendaal
- Vrienden van het Kennemerstrand
- Vogelwerkgroep Zuid-Kennemerland
- Werkgroep Duin & Binnenduinrand IJmond-Noord
- Vereniging tot behoud van de duinen in en om Wijk aan Zee
- Beverwijk Duurzaam
- Stichting FrisseWind
- Vogelwerkgroep Midden-Kennemerland
- Het Zijper Landschap

5 Financiën

Subsidiegevers en sponsors

- Provincie Zuid-Holland
- Nationale Postcode Loterij
- Prins Bernard Cultuurfonds
- Fonds 1818
- Dunea
- PWN
- Evides
- Waternet

Inkomsten

• Subsidies en sponsorbijdragen	130.000,-
• Donaties en giften	47.000,-
• Verkoop boekjes	3.000,-

Uitgaven

• Inhuur personeel algemeen	47.000,-
• Huisvestingskosten	6.000,-
• Kantoorkosten	14.000,-
• Communicatie	42.000,-
• Projectkosten	68.000,-

Stichting Duinbehoud

Bezoekadres

Rapenburg 8
2311 EV Leiden

Postadres

Postbus 664
2300 AR Leiden

071 5143719

stichting@duinbehoud.nl

www.duinbehoud.nl